

k výpovědi bylo uděleno proto, by se František D. mohl do bytu nastěhovati (§ 1 (3) zákona ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.), ale újma z odkladu vymáhajícím věřitelům přes to hrozí, neboť nájemné, které František D. v cizím domě musí platiti, jež značně vyšší než nájemné povinného. Již tato újma, nehledíc k újmám jiným, najmě k újmě hrozící zdraví Františka D-a, stačí k uložení jistoty. Uvádí-li povinný, že pro nemajetnost jistotu nemůže dáti a že mu proto jistota neměla býti uložena, není v právu, neboť nemajetnost není důvodem, pro který by nemohla býti povinnému uložena jistota podle § 44 druhý odstavec ex. ř. (rozhodnutí čís. 5530 sb. n. s.). Pokud jde o výši uložené jistoty, neshledává dovolací soud, že jistota ta jest v poměru k ohrožení vymáhajících věřitelů nepřiměřeně vysoká.

Čís. 10364.

Na státu nelze se (ani na Slovensku) vzhledem k zákonu ze dne 31. ledna 1922, čís. 41 sb. z. a n., domáhati náhrady škody pořadem práva z důvodu, že žalobce jako voják v činné vojenské službě utrpěl, plně služební rozkaz, poranění, jež následkem prý neodborného a povrchního léčení vojenskými lékaři mělo pro něho v zápětí trvalou vadu.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1930, R I 851/30.)

Žalobce domáhal se na Československém eráru a na vojenských lékařích náhrady škody z důvodu, že jako voják v činné vojenské službě utrpěl, plně služební příkaz, poranění, které následkem povrchnosti a nedbalosti žalovaných vojenských lékařů a neplnění povinností při léčení žalobce způsobilo trvalou vadu a zmenšilo pracovní a výdělečnou schopnost žalobcovu kromě značných bolestí a výloh léčení. Námitku nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice (krajský soud civilní v Praze) zamítl. **Důvody:** Soud uznal, že v této věci pořad práva není vyloučen. Žalobce sloužil jako voják v Bratislavě, tedy v území, kde platí právo slovenské, a na tomto území nastala událost, pro kterou jest žalováno. Na tomto území platí zásada, že stát ručí za výkony svých zřízců vždy, kdykoliv vykonávají svou službu státem jim uloženou. Že žalovaný MUDr. Josef L. byl činným jako orgán státu, tvrdil žalobce a žalovaný stát nepopřel. Jest proto z jeho činu civilněprávně stát zodpovědný a lze pro jeho konání žalovati u civilního soudu československý stát. **R e k u r s n í s o u d** vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva, zrušil celé řízení v první stolici jako zmatečné, a odmítl žalobu. **Důvody:** Stížnost dovozuje, že jde o žalobu osoby, která jako voják v činné službě vojenské byla prý poškozena vojenskými lékaři při výkonu jejich služby ve vojenské nemocnici, takže jde o nárok veřejnoprávní, plynoucí ze služebního poměru žalobce při plnění veřejnoprávní branné povinnosti, pro který pořad práva není přípustný, dále, že nároky vojáků stavších se invalidními následkem vojenské služby jsou zvlášť upraveny zákonem ze dne 31. ledna 1922, čís. 41 sb. z. a n.,

a na pořad práva nepatří. Kromě toho uvádí, že otázka pořadu práva jest otázkou formálního práva, která se řeší podle zákonů platných pro soud procesní, takže nerozhoduje právo na Slovensku platné (kde prý škoda byla způsobena). Rekursní soud jest toho názoru, že jest pořad práva v tomto případě vyloučen. Žalobce tvrdí, že se stal částečně invalidním v činné vojenské službě, a sám uvádí, že mu byla vyměřena měsíční renta okresním úřadem pro válečné poškozence následkem utrpeného defektu na pravé ruce. Okolnost, že odůvodňuje žalobní nárok tím, že ho vojenské osoby zdravotní služby náležitě neléčily a nekonaly svou povinnost, a že za ně ručí i stát, na věci nic nemění, neboť jeho tvrzené zmenšení pracovní způsobilosti vzešlo ve vojenské službě z příčiny jejího konání, kde byl nuceně podroben léčení vojenskými zdravotními orgány. Tu pak zákonem ze dne 31. ledna 1922, čís. 41 sb. z. a n. jest postaráno o takové případy, přiznáním náhrady podle toho zákona jest věc vyřízena i pro stát, i pro spolužalované státní orgány. Jak již uvedeno, žalobci již byla vyměřena náhrada, což může býti jen podle uvedeného zákona. Zákon ten platí i na Slovensku a proto podle něho jest pořad práva pro nároky, jež žalobce uplatňuje, vyloučen i když se případ stal na Slovensku. Žalobci přísluší domáhati se nároků jen správnou cestou zákonem tím stanovenou. Z toho důvodu, třebaže jen ke stížnosti české finanční prokuratury, bylo rozhodnuto, jak uvedeno a byla žaloba i proti spolužalovaným odmítnuta, neboť k otázce přípustnosti pořadu práva jest hleděti z úřadu (§ 42 j. n. a § 240 c. ř. s.), řízení pro zmatečnost zrušeno (§ 477 čís. 6 c. ř. s. a § 42 j. n.) a žaloba odmítnuta.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu

a t o

s poukazem na správné důvody rekursního soudu, k nimž dodal na vývody dovolací stížnosti toto: Podle § 1 zákona ze dne 31. ledna 1922, čís. 41 sb. z. a n. přísluší péče o vojíny ze stavu mužstva, kteří, stavše se po 28. únoru 1921 invalidními následkem služby vojenské, byli z činné služby vojenské propuštěni, ministerstvu sociální péče a vztahují se podle § 2 téhož zákona na tyto osoby obdobně ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1919, čís. 199 sb. a § 1—39, 42—44 zákona ze dne 20. února 1920, čís. 142 sb. z. a n., jakož i zákony, jimiž tyto předpisy budou doplněny nebo změněny, z nichž vytknouti jest zejména zákony ze dne 25. ledna 1922, čís. 39 sb. z. a n., ze dne 10. dubna 1924, čís. 79 sb. z. a n. a ze dne 17. září 1930, čís. 133 sb. z. a n. Následkem služby vojenské ve smyslu § 1 zákona ze dne 31. ledna 1922, čís. 41 sb. z. a n. stal se invalidním i žalobce, i když invalidita jeho má původ jím tvrzený, že totiž při mytí podlahy v kasárnách zapíchla se mu do prstu tříska a že, jak tvrdí, tento jeho úraz byl následkem zavinění správy vojenské nemocnice a jejích orgánů (spolužalovaných), prý následkem neodborného a povrchního léčení, příčinou jeho invalidity, neboť, i kdyby úrazu při mytí ani nebylo, nýbrž žalobce byl onemocněl jakoukoli nemocí a

neodborné a povrchní její léčení ve vojenské nemocnici mělo v zápětí jeho invaliditu, byla by následkem jeho služby vojenské. Jest tedy dovolací stížnost na omylu, pravíc, že žalobce žaluje škodu, kterou neutrpěl následkem služby vojenské (mytí), nýbrž z důvodu zavinění správy vojenské nemocnice, neboť, stotožňuje-li smysl rčení zákona »následkem služby vojenské« se rčením svým vlastním »při konání vojenské povinnosti«, zaměňuje dva pojmy, z nichž onen (doslov zákona) jest mnohem širší než tento. Spadá tedy se svým nárokem pod citované zákony, podle nichž o jeho invalidním nároku uznávají označené tam úřady správní, nikoli řádné soudy. Poněvadž jde bezesporně o nárok veřejnoprávní, nemůže náležeti na pořad práva ani podle § 105 úst. list. a zákona čís. 217/25 předpis ten provádějícího, ježto tento jest otevřen jen pro nároky soukromoprávní, rozhodnuté správními úřady k tomu povolanými. Poněvadž zákon ručení státu za škodu vzniklou nezákonným výkonem veřejné moci v projednávaném případě upravil, platí podle § 92 úst. list. tato zákonná úprava, nikoli soudní praxe platná na Slovensku pro ručení za škody způsobené nezákonným výkonem veřejné moci, neboť, třebaže tato soudní praxe má na Slovensku moc zákona, přece hořejší zákony jsou normami pozdějšími než tato praxe a ruší ji tedy pro projednávaný případ podle úsloví *lex posterior derogat priori*. Poněvadž hořejšími zákony jest žalobcův nárok odkázán na úřady správní, nemá místa ani veřejnoprávní příslušnost pražského krajského soudu, stanovená zákonem ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., která má místo jen při veřejnoprávních nárocích nepřikázaných správním úřadům. Podle toho jest lhostejno, že žalobce byl, jak tvrdí, okresním úřadem pro válečné poškozence výměrem, jímž mu přiznána měsíční renta 45 Kč, odkázán s dalšími nároky na pořad práva, neboť mylné takové odkázání nemůže stvořiti nárok na další náhradu tam, kde ho podle zákona není.

Čís. 10365.

K povolení exekuce zabavením pohledávky dlužníka bydlícího v Čechách na základě rozsudku soudu na Slovensku jest příslušným soud, jenž vydal exekuční titul, třebaže již povolil na základě téhož exekučního titulu exekuci na svršky vykonanou exekučním soudem v Čechách. Tento soud byl by příslušným k povolení exekuce na pohledávky jen za předpokladu posledního odstavce § 4 ex. ř.

Soud na Slovensku, povolivší zabavení pohledávky, vydá i zákaz poddlužníku podle čl. VI. § 45 zákona ze dne 19. ledna 1928, čís. 23 sb. z. a n. a teprve další úkony uvedené v §§ 52 a násl. tohoto zákona přísluší exekučnímu soudu v Čechách.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1930, Nd I 593/30.)

K návrhu okresního soudu exekučního v Praze, by byl rozhodnut jeho záporný spor o příslušnost s okresním soudem v Ružomberku k vyřízení exekuční žádosti firmy L., účast. spol. v Ružomberku proti firmě A.